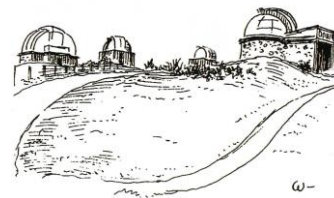

Nattehimlen i december 2023

Efterhånden som 2023 afvikles, dvæler Saturn på den vestlige himmel efter solnedgang, mens Jupiter forbliver stor og lys langs den nordlige ekliptika, rigeligt stor nok til frugtbar teleskopisk observation. Venus forbliver lys på den tidlige morgenhimmel i sydøst. Det er et fantastisk år for Geminid-meteorregn, da Månen holder sig af vejen midt på måneden. Og årstiderne skifter, efterhånden som Solen når sit sydligste punkt på ekliptika. Her er hvad du skal se på nattehimmelen i denne måned...

12. årgang nr. 12

1. december 2023. Venus, der viser sig fint som 'Morgenstjernen', ligger lidt mindre end 5° nordøst for Spica i Jomfruen på den tidlige morgenhimmel. Venus trækker sig nu tilbage fra Jorden og vokser sig langsomt mindre og svagere, men den skinner stadig med en meget skarp styrke $-4,2$. I et teleskop ser planeten ud med en skive på omkring $17''$ på tværs.

3. dec. Den aftagende måne ligger mindre end 5° fra den klare stjerne Regulus i Løven. Parret ligger næsten over hovedet på den nordlige halvkugle, når daggyr kommer. Dette rendezvous gentager sig den 31. december.

5. december. Månen i sidste kvarter 05:49 UT.

Den aftagende halvmåne, Venus og Spica på den sydøstlige himmel før solopgang den 8. december 2023.

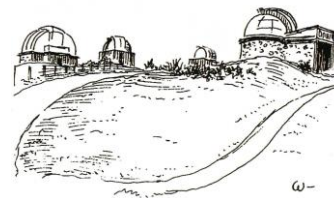
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

12. årgang nr. 12

8. december Spica og Venus forbliver tæt på hinanden på den sydøstlige morgenhimmel, og den aftagende halvmåne slutter sig til showet i dag, da den ligger omkring 3° nord for Spica. Parret præsenterer et dejligt syn i en kikkert.

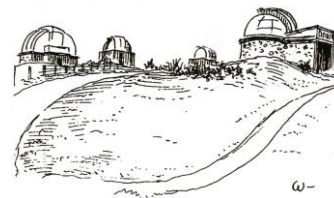
9. december I den måske bedste sammenhæng i denne måned passerer den tynde Måne og Venus inden for et par grader fra hinanden på den sydøstlige tidlige morgenhimmel.

11.-12. december En sjælden og usædvanlig begivenhed indtræffer i aften, da den svage asteroide 319 Leona på 14. størrelsesorden passerer kortvarigt foran Betelgeuse! De, der er heldige nok til at se denne begivenhed - og det er måske kun nogle få - kan se stjernen blinke ud (eller i det mindste falde betydeligt i lysstyrke) i flere sekunder. Både den lille asteroide (diameter omkring 50 km til 80 km) og den enorme Betelgeuse har begge en næsten lige stor størrelse på 50 millibuesekunder på himlen, men der er betydelig usikkerhed om asteroidens størrelse. Flere detaljer om synlighed og timing af begivenheden [på dette link](#). Forventet sigtbarhed er i et smalt bånd på tværs af det sydlige Florida, Atlanterhavet, det sydlige Spanien, Italien og Tyrkiet.

12. december Nymåne, 23:32 UT.

13.-14. december Den normalt pålidelige Geminide meteorregn topper i de sene timer den 13. december og tidligt om morgenen den 14. Månen er langt ude af vejen i år, hvilket giver den bedst mulige observation. Se efter Geminiderne sent på aftenen og efter midnat. De kan dukke op hvor som helst på himlen og spores tilbage til et punkt nær stjernen Castor i stjernebilledet Tvillingerne. Prøv også at se efter mørkets frembrud den 13. efter et par lysere Geminider, der kan komme ind i atmosfæren i en lav vinkel og brænde langsomt hen over himlen.

Meteorregn sker på denne dato hvert år, da Jorden passerer gennem en strøm af affald fra asteroiden 3200 Phaethon, en Apollo-asteroide opdaget i 1983.

Saturn, Jupiter, Uranus, Neptun og den tiltagende halvmåne om aftenen den 17. december 2023.

17. december Månen vender tilbage til aftenhimlen, og i dag ligger dens halvmåne omkring 3° sydøst for Saturn på den sydvestlige himmel. Saturn bevæger sig væk fra Jorden og ligger omkring ti astronomiske enheder væk. Den lyser i Vandmanden i sydvest efter solnedgang hele måneden i størrelsesordenen +0,9 med en skive omkring $17''$ på tværs.

19. december Månen i første kvarter 18:38 UT.

21. Dec. Den stærkt tiltagende Måne står omkring 6° sydvest for den store og lyse Jupiter. Omkring seks uger efter oppositionen skinner Jupiter stadig i Vædderen med en strålende størrelse -2,8 med en skive på omkring $48''$ på tværs. Det er et godt tidspunkt at observere planetens konstant skiftende ansigt og dens fire lyse måner med et godt teleskop.

22. december Decembersolhverv indtræffer kl. 03:27 UT, da Solen når sit sydligste punkt på ekliptika i stjernebilledet Skytten. Det markerer den korteste

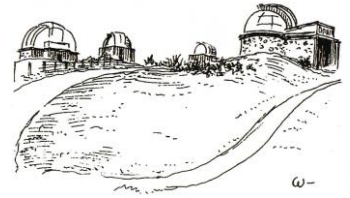
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

12. årgang nr. 12

dag og begyndelsen af vinteren på den nordlige halvkugle og den længste dag og begyndelsen af sommeren på den sydlige halvkugle.

27. december Fuldmåne, 00:33 UT.

29. dec. Den store Måne, står i stjernebilledet Krebsen omkring 3° vest for stjernehopet Bikuben (M44).

Brian Ventrudo 2. december 2023

Bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 02.12.2023